

KRÓL KASZUBÓW – KAPŁAN GDYNI

ksiądz prałat

Hilary Jastak

(1914 - 2000)

X rocznica śmierci – 17 stycznia 2010

Wystawa ze zbiorów:

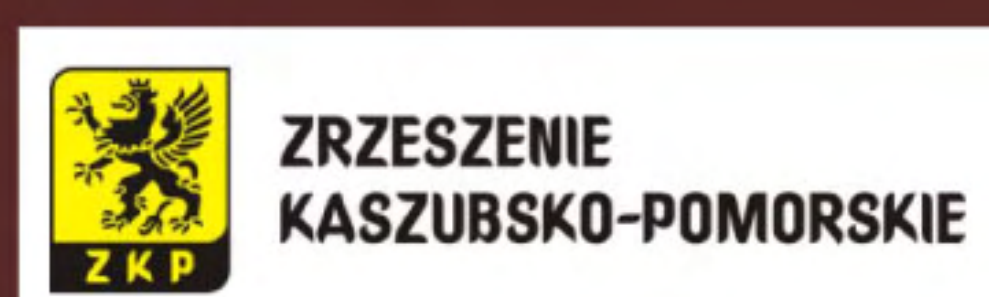
Muzeum Miasta Gdyni

Instytutu Pamięci Narodowej. Oddział w Gdańsku

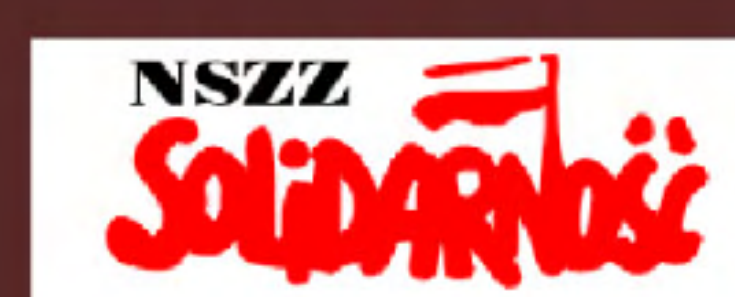
Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Wiesławy Kwiatkowskiej (w posiadaniu Małgorzaty Sokołowskiej)

Archiwum Państwowego w Gdańsku

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

DZIECIŃSTWO i młodość

Czapka Hilarego Jastaka z gimnazjum chełmińskiego, która wcześniej należała do jego kuzyna Drażkowskiego i starszego brata Józefa, 1904 r.

Ksiądz Hilary Jastak urodził się 3 kwietnia 1914 r. w Kościerzynie, wówczas noszącej niemiecką nazwę *Berent*. Był jednym z szesnaściorga dzieci Jakuba i Marii z d. Siewiert. W wieku siedmiu lat Hilary stracił matkę. Wszystkie dzieci Jastaków otrzymały gruntowne wykształcenie. Najstarszy z rodzeństwa, Józef, został profesorem psychologii i psychiatrii oraz właścicielem instytutu w Stanach Zjednoczonych. Za powołaniem kapłańskim poszli Hilary i Edmund. Na ukształtowanie osobowości Księdza Prałata decydujący wpływ wywarła religijna i patriotyczna atmosfera rodzinnego domu. Duże znaczenie miały także kontakty z ks. Leonem Heyke (przyjacielem domu), Aleksandrem Majkowskim, Izydorem Gulgowskim, Kazimierzem Bieszkim oraz wychowawcami: ks. Tadeuszem Glemmą, ks. Józefem Grochockim, ks. Janem Mantheyem. Początkowo Hilary uczęszczał do gimnazjum klasycznego w Kościerzynie. Tu jednak w wyniku „sztabackiej niesubordynacji i negatywnego liderowania w grupie rówieśników”, został karnie przeniesiony do gimnazjum w Chełmnie. Gimnazjum chełmińskie ukończył egzaminem dojrzałości w 1934 r. Tego samego roku został przyjęty do Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie.

Marianna Apolonia Jastak z d. Gierszewska ve/ Kaszubowska (1826-1920), babcia ks. Hilarego Jastaka.

Hilary Jastak wśród nauczycieli i absolwentów gimnazjum chełmińskiego, 1934 r.

Jakub Jastak (1872-1939) z drugą żoną Józefą z d. Arczyńską z dziećmi: Józefem (1901-1979), Romanem (1902-1955), Klemensem (1904-1977), Heleną (*1906), Antonim (*1907), Alfonsem (*1908), Edmundem (*1911), Anną (*1912), Hilarym (1914-2000) i Stefanią (*1915), Kościerzyna 1926 r.

Willa Erem - dom rodziny Jastaków w Kościerzynie.

Wycieczka chłopców z rodziny Jastaków do Gdyni, 1931 r.

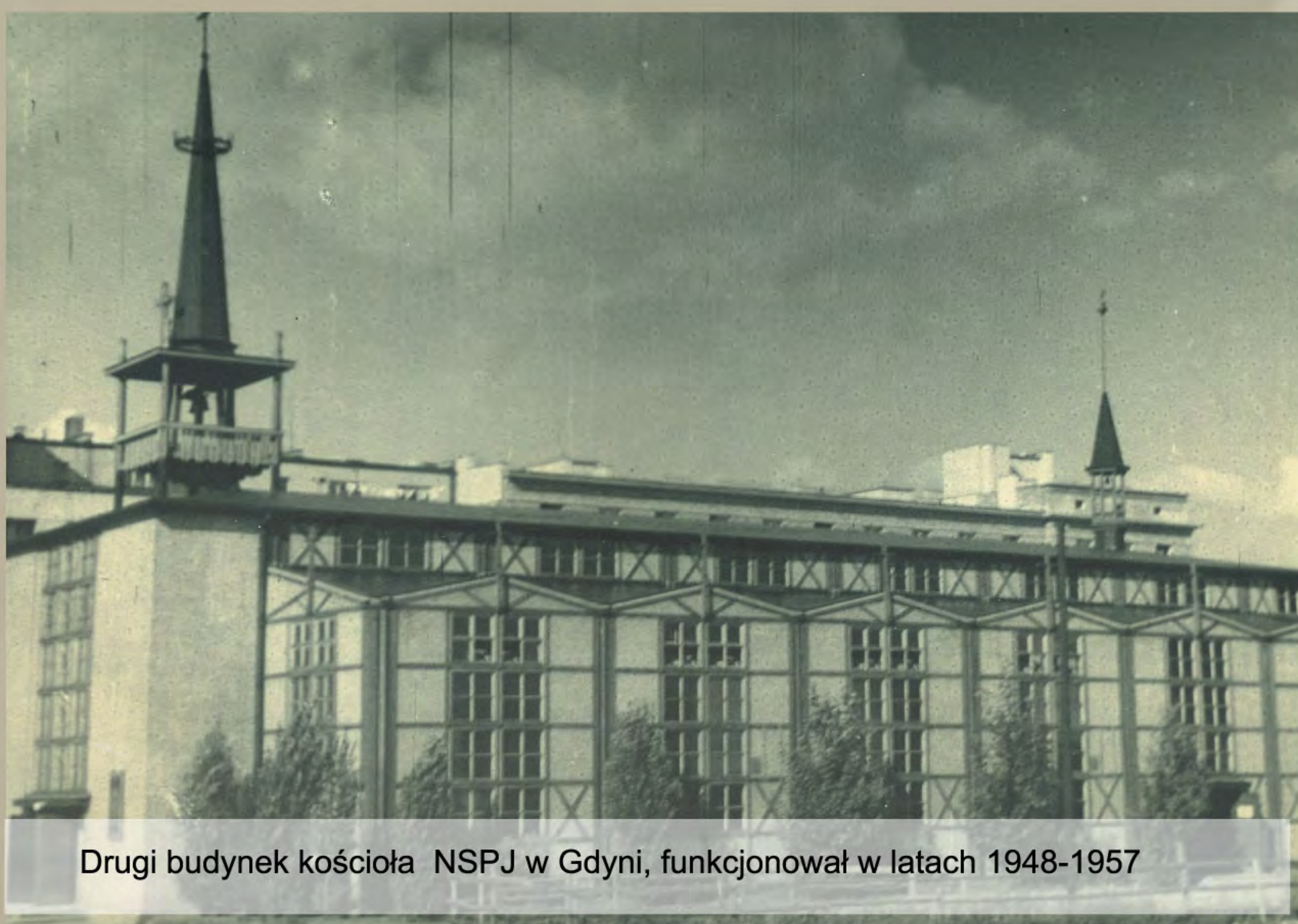
Strona z kościerskiej księgi chrztów, w której zanotowano chrzest Hilarego Jastaka 13 kwietnia 1914 r.

Proboszcz NSPJ II Kościół

W 1949 r., po wcześniejszym odwołaniu z funkcji dyrektora „Caritasu”, ks. Hilary Jastak został mianowany proboszczem nowo erygowanej parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni. Swoją funkcję objął 1.07.1949 r. W tymże roku rozpoczął studia na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w 1953 r., uzyskując tytuł doktora z teologii moralnej. Dnia 15.02.1950 r. został aresztowany pod zarzutem „rozpowszechniania fałszywych wiadomości mogących wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego, odnośnie metod stosowanych rzekomo przez władze bezpieczeństwa” oraz „nawoływanie do przeciwstawienia się prawnym rozporządzeniom władzy dotyczącym uzdrowień stosunków w „Caritasie”. Na szczęście został zwolniony 10.04.1950 r. pięć dni po podpisaniu porozumień Państwo-Kościół. Ks. Jastak był zresztą znanym opozycjonistą politycznym, człowiekiem konsekwentnym, nazywającym zło po imieniu, za co niejednokrotnie był szykanowany przez aparat represji. Znana była również jego szeroka działalność charytatywna. Niósł pomoc prześladowanym z powodów politycznych. Do legendy przeszły organizowane przez niego w pierwszych latach powojennych w Białogórze „Wakacje z Bogiem”, gdzie prowadził sierociniec zwany „Domem Chłopców” oraz szkołę rzeźby i haftu kaszubskiego dla wychowanków. W 1953 r. wizytę w parafii złożył ks. Prymas Stefan Wyszyński

Wizyta Prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego w parafii NSPJ w Gdyni, 19-20.04.1953 r.

Drugi budynek kościoła NSPJ w Gdyni, funkcjonował w latach 1948-1957

Ołtarz w II kościele NSPJ w Gdyni, 1948-1957

Grób Pański w kościele NSPJ w Gdyni, 1949 r.

Pamiętka I Komunii Świętej, 1949 r.

MŁODY KAPŁAN

Legitymacja wikariuszowska
ks. Hilarego Jastaka, 25.06.1941 r.

W 1934 roku Hilary Jastak został przyjęty do Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie. Wybuch wojny sprawił, iż nie było mu dane ukończyć tej uczelni. Przymusowo wysiedlony wraz z matką i bratem z rodzinnego miasta, znalazł schronienie w okolicach Piaseczna pod Warszawą. Szósty rok studiów, dzięki wstawiennictwu bpa Konstantego Dominika i duchowego opiekuna ks. Wincentego Balula, konspiracyjnie kończył w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie. Świecenia kapłańskie otrzymał 7 czerwca 1941 r. z rąk arcybiskupa Stanisława Galla. Początkowo był wikariuszem w Józefowie k. Otwocka, tam wstąpił do organizacji „Krzyż i Miecz”, której twórcą kapelanem był ks. Jan Zieja; potem w Kamieńczyku nad Bugiem. Od 17.05.1943 pracował w Goszczynie k. Grójca, gdzie wstąpił do AK i był kapelanem tego okręgu. Uczył równolegle religii, łaciny i języka niemieckiego w tamtejszej szkole średniej. Następnie pracował w Sulejowie i Strachówce (22.06.1944-02.1945). Po wojnie przez Golub wrócił do Kościerzyny. Po krótkim administrowaniu w Pogódkach, został przeniesiony do parafii NMP w Toruniu. Ostatecznie, w lutym 1946 r., osiadł na stałe w Gdyni, w której objął funkcję dyrektora „Caritasu” diecezji chełmińskiej. Tu też spędził resztę swego bardzo pracowitego życia.

Święcenia kapłańskie, 7.06.1941 r.

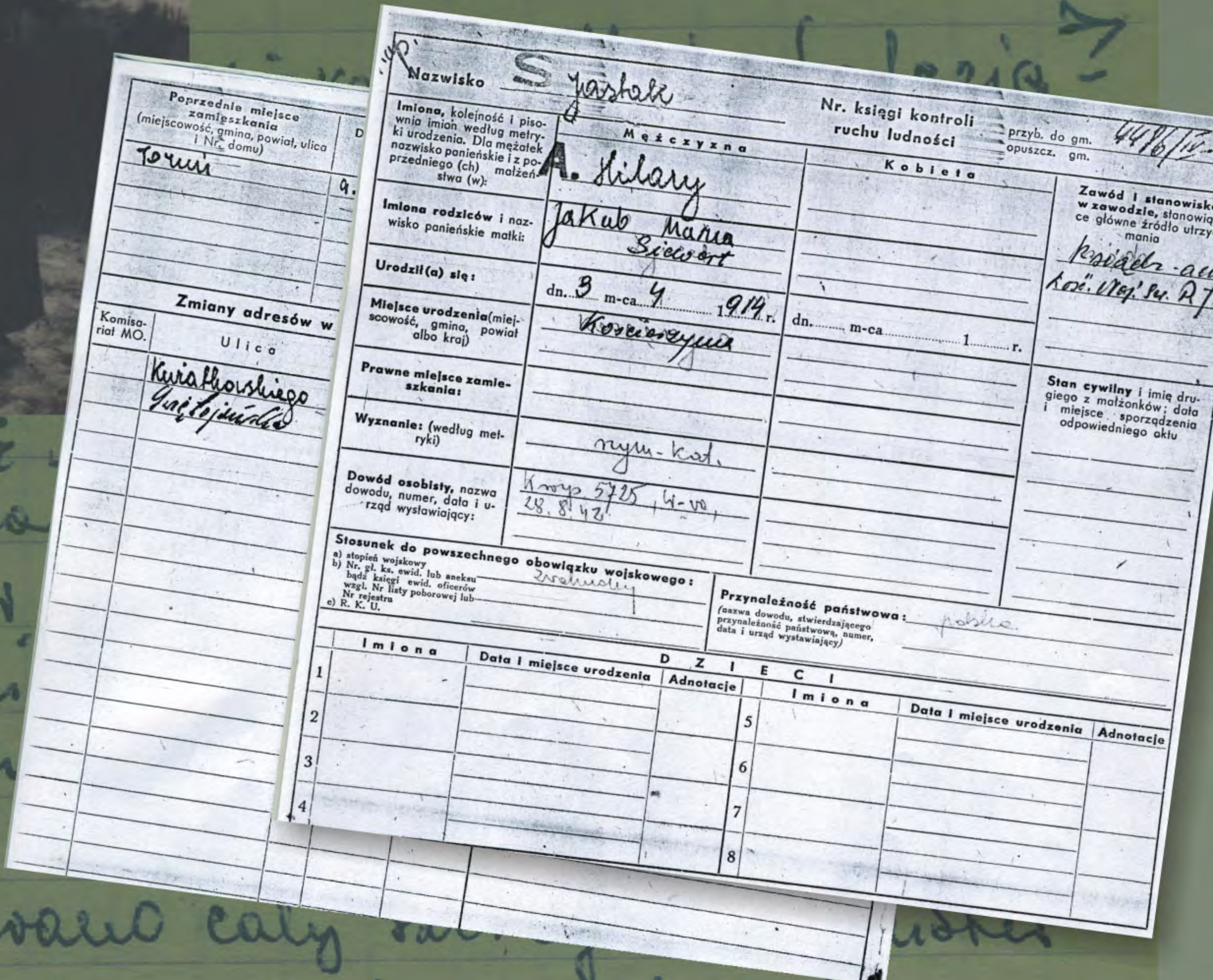
Misja kanoniczna do nauczania religii
w szkole powszechnej w Józefowie, 20.04.1942 r.

Ks. Hilary Jastak
jako wikaryusz, Józefów 1941 r.

Ks. Hilary Jastak jako wikary w Lubani, 1941 r.

Karta meldunkowa miasta Gdyni, informująca o miejscu zamieszkania ks. Hilarego Jastaka, 1946-1947

BUDOWA - 1957

III Kościoła

Z inicjatywy ks. Hilarego Jastaka i pod jego kierownictwem w latach 1957-1961 społeczność parafialna wybudowała nowoczesny kościół, plebanie i kampanię, przy dzisiejszej ul. Armii Krajowej, którego konsekracja odbyła się w milenijnym 1966 r. Kościół zaprojektowany został przez prof. Jana Borowskiego z Politechniki Gdańskiej a sam projekt nawiązywał do planowanej przed wojną Bazyliki Morskiej. Na trzytonowym dzwonie ze słynnej ludwisarni przemyskiej, podniesionym z błędną inskrypcją „Redemptor hominis”, kazał umieścić napis: „Boże błogosław marynarzom, rybakom, portowcom, stoczniowcom i wiernym w Gdyni”. Nowa świątynia była nawiązaniem do pomysłu Eugeniusza Kwiatkowskiego, który przed wojną planował budowę na Kamiennej Górze bazyliki morskiej. Dnia 14.12.1961 r., odpowiedzialny urzędnik PMRN w Gdyni dokonał odbioru kościoła w stanie surowym i oddania go do publicznego użytku. Już 20 grudnia biskup chełmiński poświęcił kościół, natomiast w listopadzie 1962 r. ogromny „światlik” nad prezbiterium zwieńczył krzyż. Sama konsekracja świątyni odbyła się 31.10.1966 r., a samą uroczystość powiązano z obchodami 1000-lecia chrześcijaństwa w Polsce. Konsekratorem był bp chełmiński K. J. Kowalski, który w konsekrowanym ołtarzu złożył relikwie św. Romany, żyjącej w IV w. córki prefekta Rzymu.

Projekt kolorystyczny elewacji kościoła NSPJ w Gdyni, 1967 r.

Pamiętka budowy III budynku kościoła NSPJ w Gdyni, 1961 r.

Pamiętka I Komunii Świętej w budowanym kościele, 1959 r.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę III kościoła NSPJ w Gdyni, 10.06.1959 r.

Komitet Budowy kościoła NSPJ, 1970 r.

BUDYNEK Kościoła

Budynek kościoła
p.w. NSPJ w Gdyni, lata 60 i 70. XX w.

Kościół NSPJ jest z pewnością najbardziej monumentalną świątynią w Gdyni. Sam korpus nawowy podzielono na pięć przęseł. Z prawej strony znajdują się galerie podokienne na wysokości dwóch kondygnacji. Przęsła otwierają się do światła odcinkowymi otworami okiennymi, wypełnionymi grubym, kolorowym szkłem. Jednak głównym elementem dekorującym wnętrze jest mozaika, z której głównym akcentem jest postać Najświętszego Serca Pana Jezusa. Tabernakulum umieszczono po prawej stronie, na ścianie „quasi łuku tęczowego”. Ponad nim znajdują się mozaikowe przedstawienia „Ostatniej Wieczerzy”, „Wniebowstąpienia” i „Ofiary Abrahama”. Po lewej stronie natomiast znajduje się obraz Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. Na osi lewej nawy znajduje się kaplica Stoczniovców i Portowców oraz Ludzi Morza z rekwizytami z tragicznych dni grudnia 1970 r. Wnętrze jest udekorowane również mozaikowymi przedstawieniami poszczególnych stacji Drogi Krzyżowej. Od prezbiterium poprzez nawę umieszczono 12 granitowych płytek z krzyżkami greckimi, jako znaki konsekrowanego Kościoła. Samo prezbiterium otwarte jest dwukondygnacyjną emporą, przeznaczoną dla siostr zakonnych i specjalnych gości. Nad prezbiterium znajduje się świetlik, obficie zresztą przeszklony, dający świetne naturalne oświetlenie. Kolor mozaik jest ciepły pastelowy. Na lewej osi nawy znajduje się osobliwa kaplica. W dniu 1.07. 1973 r. uzyskano zezwolenie na budowę dzwonnicy kampanilli. Prace budowlane rozpoczęto od 1975 r. Dzwonnica jest najwyższą z gdyńskich wież kościelnych. W grudniu 1978 r. umieszczono w kościele tablicę poświęconą Papieżowi Polakowi.

Wnętrze kościoła p.w. NSPJ w Gdyni, lata 60 XX w.

Biskup chełmiński ks. Kazimierz Józef Kowalski, konsekruje kościół, 30.06.1966 r.

Budynek kościoła
p.w. NSPJ w Gdyni, lata 60 i 70. XX w.

Diecezjalna Wystawa Milenijna Sztuki Sakralnej,
w dolnym kościele parafii p.w. NSPJ w Gdyni, 1966 r.

Ks. Proboszcz w czasie konsekracji kościoła, 30.10.1966 r.

WSPÓŁPRACOWNICY

Duszpasterza

w latach 60 -tych

Na plebani kościoła NSPJ w Gdyni siedzą od lewej: Bernard Łukasiewicz, proboszcz Hilary Jastak, Mieczysław Priebe; za nimi, od lewej ks. J. Bunikowski, Feliks Ożga, Jan Żywicki, 1960 r.

W szeregu siedzi 4, od lewej: ks. Roman Twardowski, ks. prałat Hilary Jastak, ks. Franciszek Muller, ks. Henryk Osiński. W II szeregu stoją, od lewej: ks. Ryszard Kwiatek, ks. Wojciech Wiśniewski, ks. Tadeusz Kotlenga, ks. Henryk Bietzke, ks. Henryk Osiński., 1972 r.

W I szeregu siedzą, od lewej: ks. Roman Twardowski, ks. prałat Hilary Jastak - proboszcz, ks. Franciszek Muller. Za nimi stoją od lewej: ks. Henryk Osiński, ks. (Ryszard Kwiatek ?), ks. Tadeusz Kotlenga, ks. Henryk Bietzke, ks. Wojciech Wiśniewski oraz 2 NN, przełom lat 60. i 70. XX w.

W I szeregu siedzą od lewej: ks. Józef Bielawski - emeryt z diecezji białostockiej; ks. prałat Hilary Jastak - proboszcz, ks. Stefan Janiak. W II szeregu stoją, od lewej: ks. Mieczysław Priebe, ks. Bernard Łukasiewicz, ks. Jerzy Bielski, ks. Roman Twardowski, ks. Jan Żywicki, ks. Jerzy Bunikowski. lata 60. XX w.

Na plebanii kościoła siedzą od lewej: ks. (Stachowski), ks. Bernard Witucki oraz proboszcz parafii ks. Hilary Jastak, 26.06.1955 r.

Ksiądz Hilary Jastak (z prawej) częstuje tabaką: ks. Bernarda Wituckiego, ks. Stachowskiego i ks. Władysława Szulę, plebania kościoła p.w. NSPJ w Gdyni, 26.06.1955

Ks. Hilary Jastak z pracownikami parafii NSPJ w Gdyni, katechetkami siostrami urszulanekami, i siostrami szarytkami, prowadzącymi szwalnię szat liturgicznych, 1965 r.

25-lecie KAPŁAŃSTWA ks. Hilarego Jastaka

Pamiątka z 25-lecia kapłaństwa ks. Hilarego Jastaka, 1966 r.

Dnia 19 czerwca 1966 roku ks. prałat Hilary Jastak obchodził 25-lecie posługi kapłańskiej. Wydarzenie było ważne zarówno dla samego duchownego, jego przyjaciół jak i dla samych parafian. Z tego względu zorganizowano uroczystą mszę świętą połączoną z uroczystą procesją. Na uroczystości przybyły tysiące parafian i wiernych z całej Gdyni wraz z duchowieństwem.

Pamiątka подарowana ks. Hilaremu Jastakowi przez ks. Stanisława Laudy z rodzicami, 1966 r.

Album z fotografiami z mszy i procesji w kościele NSPJ z okazji 25-lecia kapłaństwa ks. Hilarego Jastaka, 19.06.1966 r.

Działalność W LATACH 70

Do historii przeszła prawdziwa relacja ks. Jastaka o „Czarnym Czwartku”, będąca dokładnym i prawdziwym opisem wydarzeń z 17 grudnia 1970 r. na terenie Gdyni, którą w formie oficjalnego pisma skierował na ręce Prymasa Polski ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego. W latach 70. XX w. plebania parafii NSPJ w Gdyni stała się azylem dla wielu działaczy opozycji. Jak wspominał ks. Jastak: Wszyscy oni chcieli poznać stanowisko Kościoła, prosili o publikację, pragnęli poparcia moralnego. Chcieli dostrzec, odbicie tego, co robią w katolickiej doktrynie społeczno-filozoficznej. Ks. Jastak objął opieką rodziny zabitych i aresztowanych. W latach 60. XX w. z jego inspiracji 27 księży z Gdyni wysłało do Rady Państwa list, oskarżający władze w Gdyni i województwa w Gdańsku o szykanowanie duchownych z terenów Gdyni. Wielkie oburzenie samego księdza prałata, jaki i jego współpracowników wzbudziło zarządzenie Ministra Oświaty z 19.07.1961 r. o punktach katechetycznych, uniemożliwiających naukę religii w szkołach, którego nie przyjął do wiadomości. Dnia 8.02.1970 r. z okazji 50-lecia zaślubin Polski z morzem przy udziale biskupów gdańskich, pelplińskich, gorzowskich i olsztyńskich ks. Jastak wygłosił w farze puckiej półgodzinne kazanie. Dnia 19.12.1970 roku odprawił Mszę św. w intencji ofiar rewolty grudniowej i odtąd była ona odprawiana w każdą rocznicę. Był też wielkim orędownikiem budowy Pomnika Ofiar Grudnia '70 w Gdyni.

Legitymacja służbowa
ks. Hilarego Jastaka, 1971 r.

Praca duszpasterska, lata 70. XX w.

Rada Duszpasterska parafii p.w. NSPJ w Gdyni,
pocz. lat. 70. XX w.

Pogrzeb prof. inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego, 28.08.1974 r.

Wycinek prasowy ze „Słowa Powszechnego” dot. pogrzebu Eugeniusza Kwiatkowskiego informujący m.in. o przemówieniu ks. Hilarego Jastaka, 1974 r.

Pogrzeb ks. Feliksa Ożgi, penitencjariusza parafii NSPJ, 21.06.1973 r.

A black and white portrait of a middle-aged man with short, dark hair, looking slightly to the left. He is wearing a dark, high-collared jacket over a white shirt. The background is a mottled, light-colored studio backdrop.

Ks. Prałat Hilary Jastak, jak każdy duchowny w czasach istnienia PRL, znalazł się w kręgu zainteresowania Służby Bezpieczeństwa. W raportach zawartych w dokumentacji Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR), o kryptonimie „Kaszuba”, znajdują się nie tylko notatki i sprawozdania z działalności księdza, jego poglądów, ale i jego życia oraz relacji z innymi duchownymi. SB prowadziła szczegółową dokumentację, na podstawie śledztw i pracy agenturalnej wystąpień ks. H. Jastaka, jego homilii i samych mszy, również tych, które wygłaszał w Stoczni im. Komuny Paryskiej w 1980 roku oraz jego zaangażowania w działalność opozycyjną a w szczególności w ramach „Solidarności”. Z dokumentów wynika również, że był on jednym z najbardziej niepokornych wobec władz komunistycznych duchownych w Gdyni, u którego wiele osób o podobnych poglądach mogło znaleźć pomoc i oparcie. Skrótem a zarazem podsumowaniem jego działalności niech będą słowa jego wroga mjr. Stanisław Stawowskiego, zastępcy komendanta MO ds. bezpieczeństwa wystawił mu taką oto charakterystykę: „Ks. Jastak należy do grupy najbardziej wojowniczo ustosunkowanych do władz państwowych na terenie Gdyni”.

1. **TAK**
Nazwisko (dla mężczyźni także nazwisko panieństwa)

2. **Widany**
Imię (złagwne podkreślenie)

3. **Widany**
Imię ojca

4. **Widany**
Imię i nazwisko panieństwa matki

5. **1819. 04. 03 Wierciwyma**
Data i miejsce urodzenia (miejsc., gmin., woj.)

6. **Widany**
Miejsce zamieszkania (długość adres)

7. **Widany**
Ostatnie miejsce pracy (nazwa zakładu,
- **Widany**
Instytut - podał w pełnym brzmieniu) i stanowisko

8. **Widany**
Miejscowość

9. **Widany**
Gminę

10. **Widany**
Wyższość - stopień nauki.

11. **Widany**
Zawód

12. **Widany**
Podobaństwo społeczne

13. **Widany**
Przebieg choroby

* Wypełnić dziłami drukowanymi literami.

[illegible]

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

<

α/α 11/73

Gdańsk, dnia 5.05.1973 r.

NOTATKA ŚLEDZĄCA

W dniu 5.05.1973 r. wraz z kpt. Zdzisławem Bołocim udaliśmy się do Gdyni do kościoła przy ul. Batorego 19 w celu przeprowadzenia oględzin nielegalnie wybudowanego budynku gospodarczego usytuowanego na dziedzińcu kościoła. Przechodząc przez dziedzińiec stwierdziliśmy, że wspomniany budynek jest prawie rozebrany. Rozbitek trwałby nadal. Przechodząc przy tym kilkun robotników.

W tej sytuacji udaliśmy się do biura parafialnego. Zdrawiła nas kobieta (prawdopodobnie gospodyni). Po przedstawieniu się poprosiliśmy o skierowanie do ks. Jastaka. Gospodyni odwiezła nas, kładąc nam w biurze, jest na terenie kościoła. Po wyjściu z biura parafialnego na dziedzińcu spotkaliśmy tam Jastaka. Po przedstawieniu się, że jesteśmy funkcjonariuszami MO oraz po poinformowaniu go w jakim celu przybyliśmy Jastak opowiedział nam swoją historię. Oświadczył, że jest obywatelom formą "pan" w jakimś celu do niego swobodnie, że jest księdzem i że tylko w takiej formie można się do niego swobodnie. Oświadczył nam na to, że przybyliśmy tu z poleceniem Prokuratury w Gdyni w celu wykonania zlozonych czynności procesowych, a forma "pan" jaką się posługujemy jest właściwa i nikomu nie powinna przeszkadzać. Jastak zwrócił robotników przeciwnych przy rozbiciu swobodnie się do nich aby nie pozwolili na uśmiercenie bo "on jest księdzem a nie pan". Robotnicy powiedzieli do nas, zachowywali się jak obywateli.

W tej sytuacji zwrócił nam do Jastaka że nie będziemy rozmawiać na dziedzińcu przez co uśmiercenie się do biura parafialnego. Jastak zgodził się na to i poprosił nas o poinformowanie znajomych się obok kościoła przez co równocześnie robotników przeciwnych przy rozbiciu na dziedzińcu rozmowy. W poinformowaniu tym oświadczył Jastakowi nasze legitymacje służbowe i jeszcze raz poinformowaliśmy o celu naszego przybycia. Jastak oświadczył, że w tej sytuacji może honorować jedynie pismo Prokuratury. A nie samowolnie na dokonanie oględzin. W dalszym ciągu poinformował

Do nas uśmiercenie bo "on nie jest pan tylko księdzem".
W tej sytuacji opuściliśmy teren kościoła nie wykonując zlozonych czynności.

Kpt. Zdzisław Bołocim

Kpt. Krzysztof Skarbek

abstrakt z:

1. Dziennik NSZZ "Solidarność" z 3.3.71. #0 BC66
2. zabieg o wniesienie ks. Jastaka do PCP 1971-1972
3. do koncelebrzy nabożeństwa "Nie ma Bp. odprawiać"
4. podjęcie odprawienia nabożeństwa "Nie ma Bp. odprawiać"
5. podjęcie odprawienia nabożeństwa "Nie ma Bp. odprawiać"
6. #P 11063 - JANKOWSKI wycofał się z udziału w
7. koncelebrze. Ponadto L. Wałęsa powiedział: "Nie ma"

THESC MELBUNGU CZ. I.

Grupa gdyńskich działaczy NSZZ "Solidarność" /BC66/ zaczęła wywierać nacisk na komitet budowy pomnika "Ofiar grudnia 1970 roku", aby do koncelebrzy nabożeństwa, które ma być odprawione podczas uroczystości odsłonięcia tego pomnika, włączył ks. Jastaka /20121/ proboszcza parafii NSRV w Gdyni /52111/.

Aby wytypować argumenty działaczom gdyńskim /BC66/, kapelan "Solidarności" /BC66/ ks. H. Jankowski /11063/ wycofał swój udział w koncelebrze. Takie rozwiązanie sprawy powoduje, że ks. Jastak został pozbawiony tytułu do tego, aby zabiegać o udział w odprawieniu nabożeństwa prowadzonego przez grupę biskupów.

Wśród działaczy "Solidarności" /BC66/ zrodziła się koncepcja, aby przybyłych na odsłonięcie pomnika biskupów posadzić na nał ich o tym, że nie należy wprowadzać zróżnicowania i biskupi oraz osoby duchowne zajmą jeden z wyznaczonych im sektorów.

Ks. Jankowski przygotowuje i napisało wystąpienie dla L. Wałęsy /BC66/, które zostanie wygłoszone podczas uroczystości odsłonięcia pomnika.

Ks. Ordulnik powiedział L. Wałęsę i ks. H. Jankowskiego, że udział delegacji Episkopatu /PBP/ w składzie: kard. Macharski /14634/, bp Dąbrowski /21320/ i bp Głemp /33331/, w uroczystości odsłonięcia pomnika "Ofiar grudnia 1970 roku", jest uwarunkowany zachowaniem spokoju i porządku podczas uroczystości.

94

KTYCZONISZ SYSTEM EWIDENCJI ZANTERESOWANOSCZYWYCH

04619190

"ESEZO"

MELDUNEK OPERACYJNY

Tajne / Tajno spisek, tajemnica

1.	2. 0 0 7 8	3. 3 3 8 6 0 3	4.	
kod jedn.		numer meldunku		identyfikator osoby wy.
5. 0 0 0 4 1 3		6. 3 6 6 9 1 6		
data nadania meld.		7. Deniliszyn		
rok m-c dzień		nazwisko funkcyjnosci operacyjnej identyfikator osoby		
8. 6 2 7, 6 2 8, 6 2 9		tematyka meldunku		
ocena informacji		10. NACZELNIK WYDZIAŁU IV		
9. F / 7 / 0 2 / K 1, K 2		KWADRO w Gdansk		
wykorzystanie informacji		podpis naczelnika		
		identyfikator osoby		

ppk mgr A. Szymer

Lista osób:

- Andrzej Jarmakowski - działacz entysocejlistyczny z Trójmiasta
- Arkadiusz Rybicki - działacz entysocejlistyczny z Trójmiasta.

B/A " " poinformowa, że dwaj działacze entysocejlistyczni z Trójmiasta Andrzej T. Jarmakowski /I/ i Arkadiusz Rybicki /2/ opracowali monografię parafii NSRP w Gdyni /5211/ zatytułowaną: "1949-1979 30 lat parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni". Monografia ta wydana jest w formie książkowej okładkach z białego kartonu, zawiera 199 kart jednostronnie drukowanych /offset/, składa się ze wstępu, osmia rodoznaczenia, ze kownych /offset/, składa się ze wstępu, osmia rodoznaczenia, ze kownych /offset/, składa się ze wstępu, osmia rodoznaczenia, ze kownych /offset/.

II - Rozdział I - Powstanie i charakterystyka jej życia religijnego, III - Rygowanie Gdyni i charakterystyka jej życia religijnego, IV - Kościół parafii III - Torystorium i liczba mieszańców, IV - Kościół parafii V - Księga i precynocy parafii, VI - Formy duchownościwa parafialnego /strze/, VII - Role laickuwa w życiu parafii, VIII - Historia stosunków Państwo - Kościół na przykładzie parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni /5211/. Rozdział VIII zawiera podtytuły:

- Zedenia, rejestracje, stowarzyszenie,
- Spisowocja ksiąg,
- Sprawa "Crisitusa",
- "Religie parafii"

ELEKTRONICZNY SYSTEM EWIDENCJI ZAINTERESOWAN OPERACYJNYCH DEP. IV
„ESEZO”
MELDUNEK OPERACYJNY

Str. 2

4 2 2 2 7 5
kod jedn. w. msk.

- Kopia w mieszkaniu prywatnym,
- Punkty katechetyczne,
- Aresztowanie ks. Friebe,
- Siostry Urszulanki,
- Nismeldowanie księży,
- Wywłaszczenie części parceli kościoła NSPJ /5211B1/,
- Problem rozbiórki baru gospodarczego,
- Nieudana pielgrzymka do Rzymu,
- Sprawa Błażeja Wyszakowskiego.

W opracowaniu znajdują się kopie kilkudziesięciu pism, jakie ks. H. Jęstak /20121/ kierował w okresie 30 lat do hierarchii kościelnej, najwyższych władz państwowych i lokalnych władz administracyjnych, w sprawach, które jego zdaniem - były dlań krytyczne i wynikały z nieprzestrzegania prawa przez organy władzy państwowej.

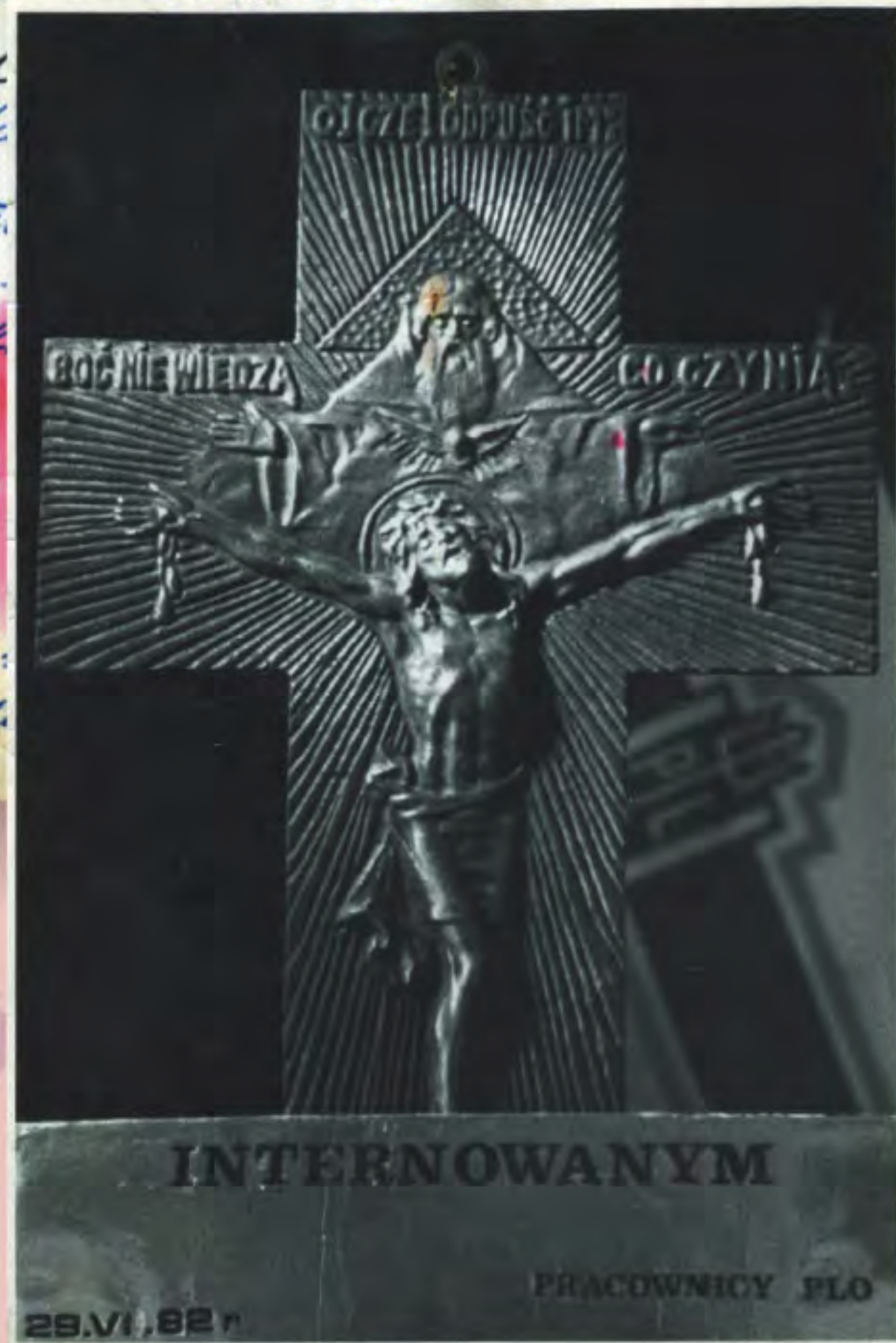
A. Jarmakowski /1/ i A. Rybicki /2/ tendencyjnie przedstawili działania SD, MO, prokuratury, Wydziału d/s Wyznań i Sądów, jakie prowadzone były przeciwko ks. H. Jęstakowi /20121/.

Opracowanie wydrukowano w ilości kilkuset egzemplarzy prawdopodobnie w ostatniej dekadzie grudnia 1979 roku.

Wykonano w 2 egz.

egz. nr 1 - Wdz. IV Dep. IV NSW
egz. nr 2 - s/s

Solidarność

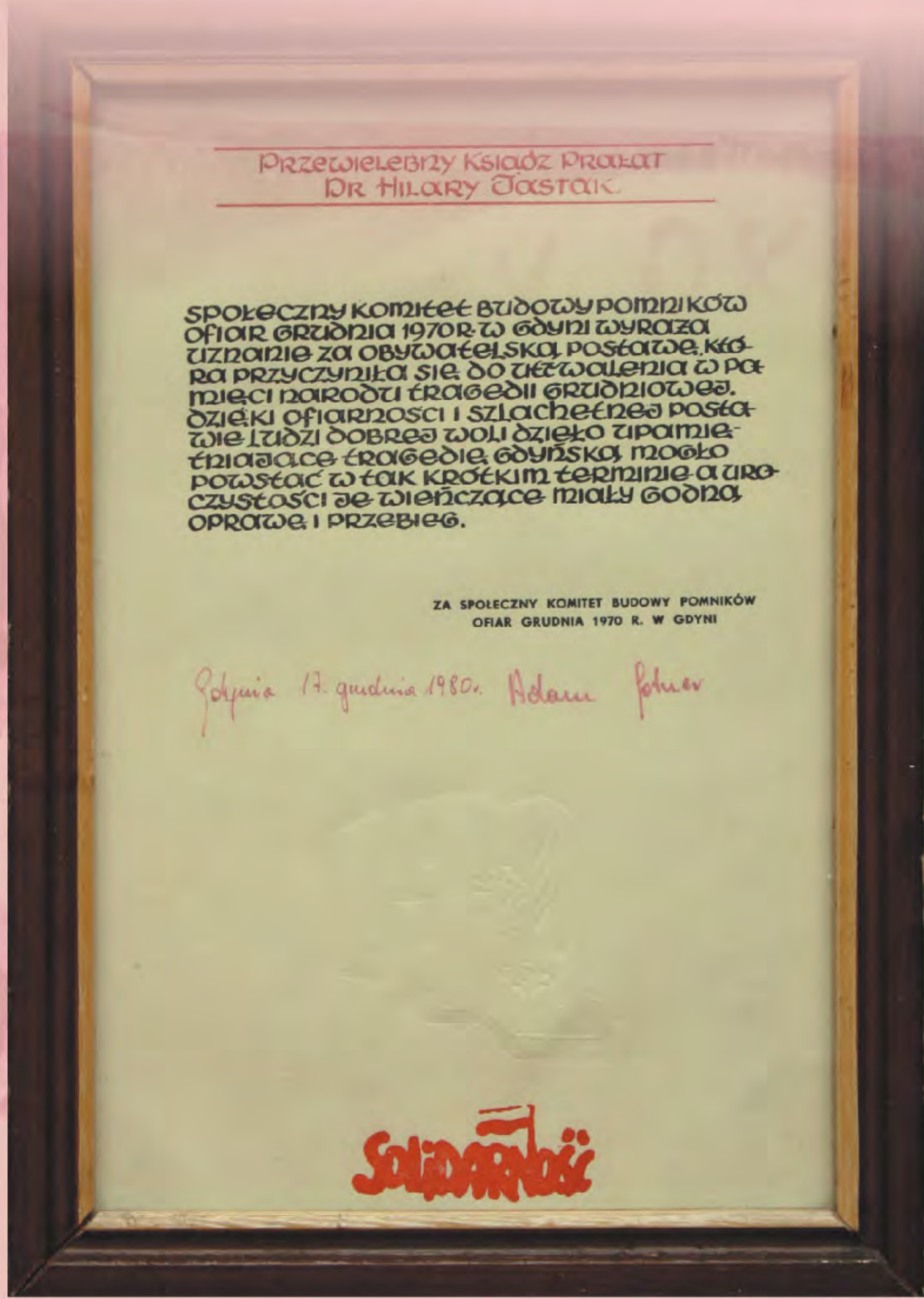

Pocztówka fotograficzna z życzeniami dla ks. H. Jastaka od Internowanych, 1982 r.

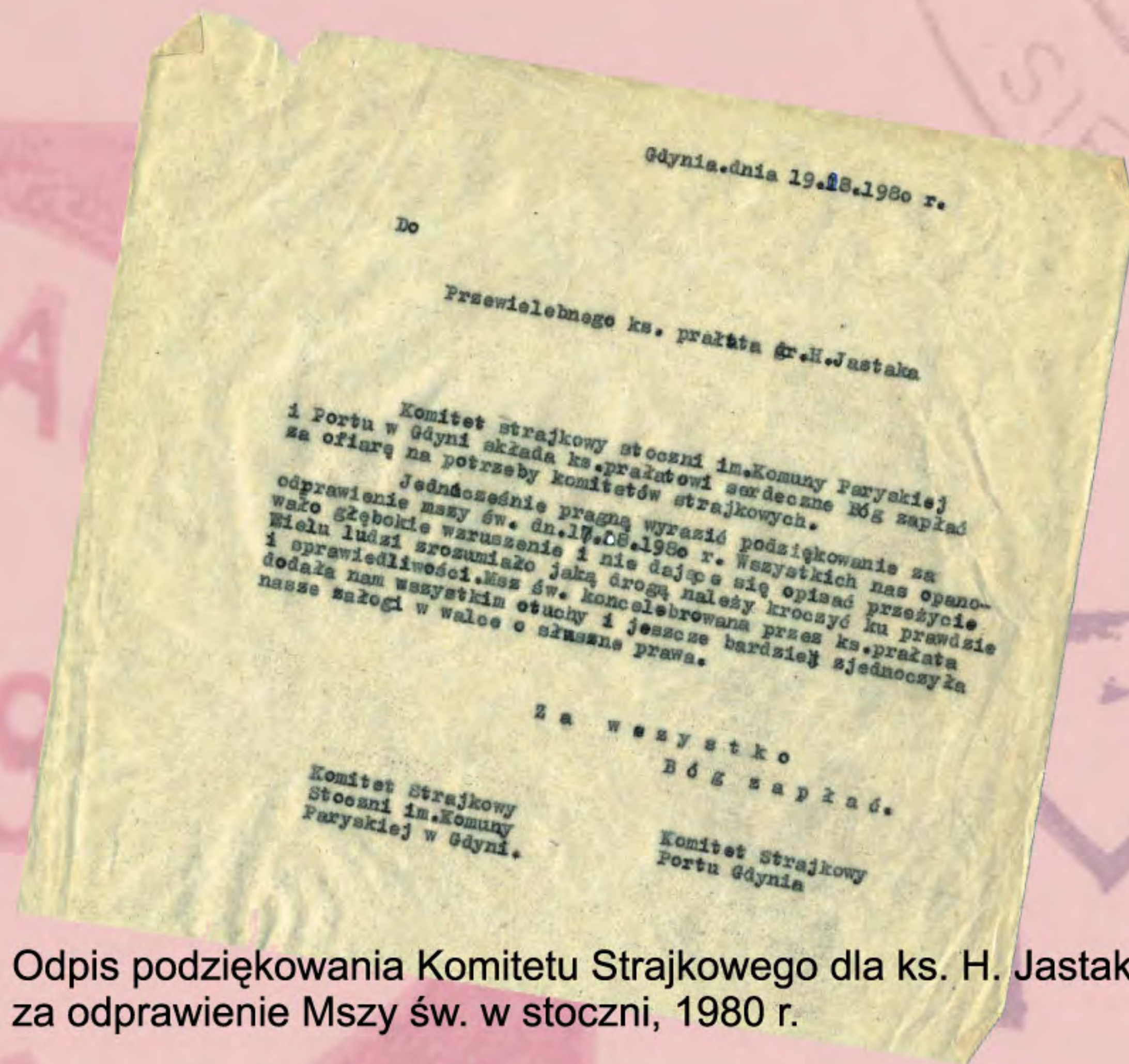
Kolejną wielką zasługą i aktem niebywalej odwagi Księdza Prałata było odprawienie polowej Mszy świętej dla strajkujących stoczniowców i portowców gdyńskich w dniu 17 sierpnia 1980 r. W czasie mszy wyraźnie stanął po stronie strajkujących robotników, wspomógł ich modlitwą i dobrym słowem, podkreślając, że nie popełniają żadnego przestępstwa, upominając się o swe prawa, ponieważ mają je zagwarantowane przez konstytucję. Była to pierwsza w historii Msza święta odprawiona na terenie socjalistycznego zakładu pracy. W czasie stanu wojennego spod kościoła NSPJ ruszały pochody protestacyjne. W odwecie SB aresztowało dwóch jego wikariuszy, ks. Tadeusza Kuracha i ks. Jana Borkowskiego oraz pracownika cywilnego Henryka Kardasa, skazanych następnie na 3 do 3,5 lat więzienia. Znane były jego kontakty z Lechem Wałęsą, któremu pomagał choćby pisać przemówienia oraz ks. Henrykiem Jankowskim, kapłanem „Solidarności”. Mieszkanie księdza, na plebanii w pobliżu kościoła, stało się miejscem spotkań konspiracyjnych Studenckich Komitetów Solidarności i Ruchu „Młodej Polski”. W 1984 r. ks. Hilary Jastak, ze względu na zły stan zdrowia, poprosił o zwolnienie z probostwa w parafii NSPJ w Gdyni.

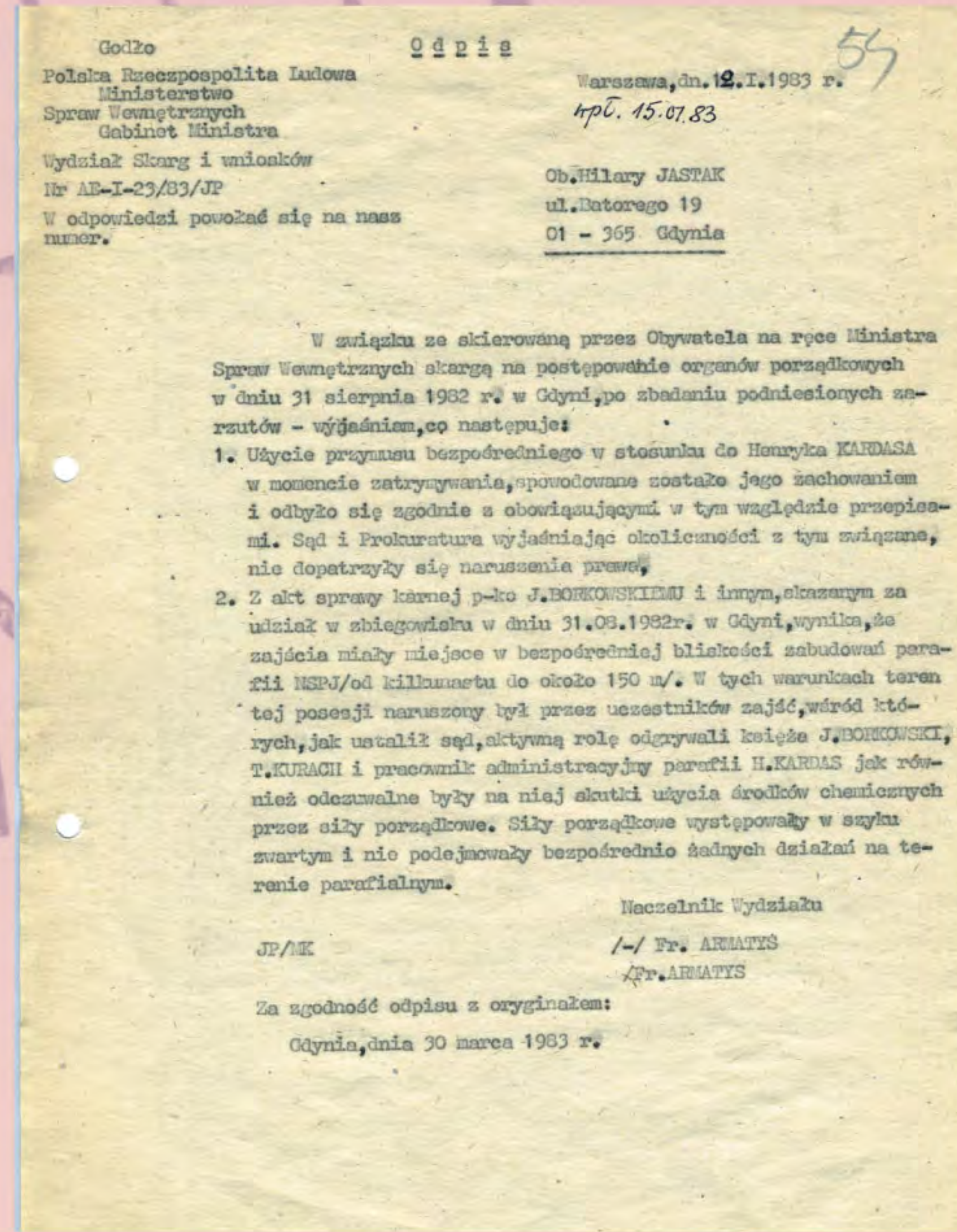
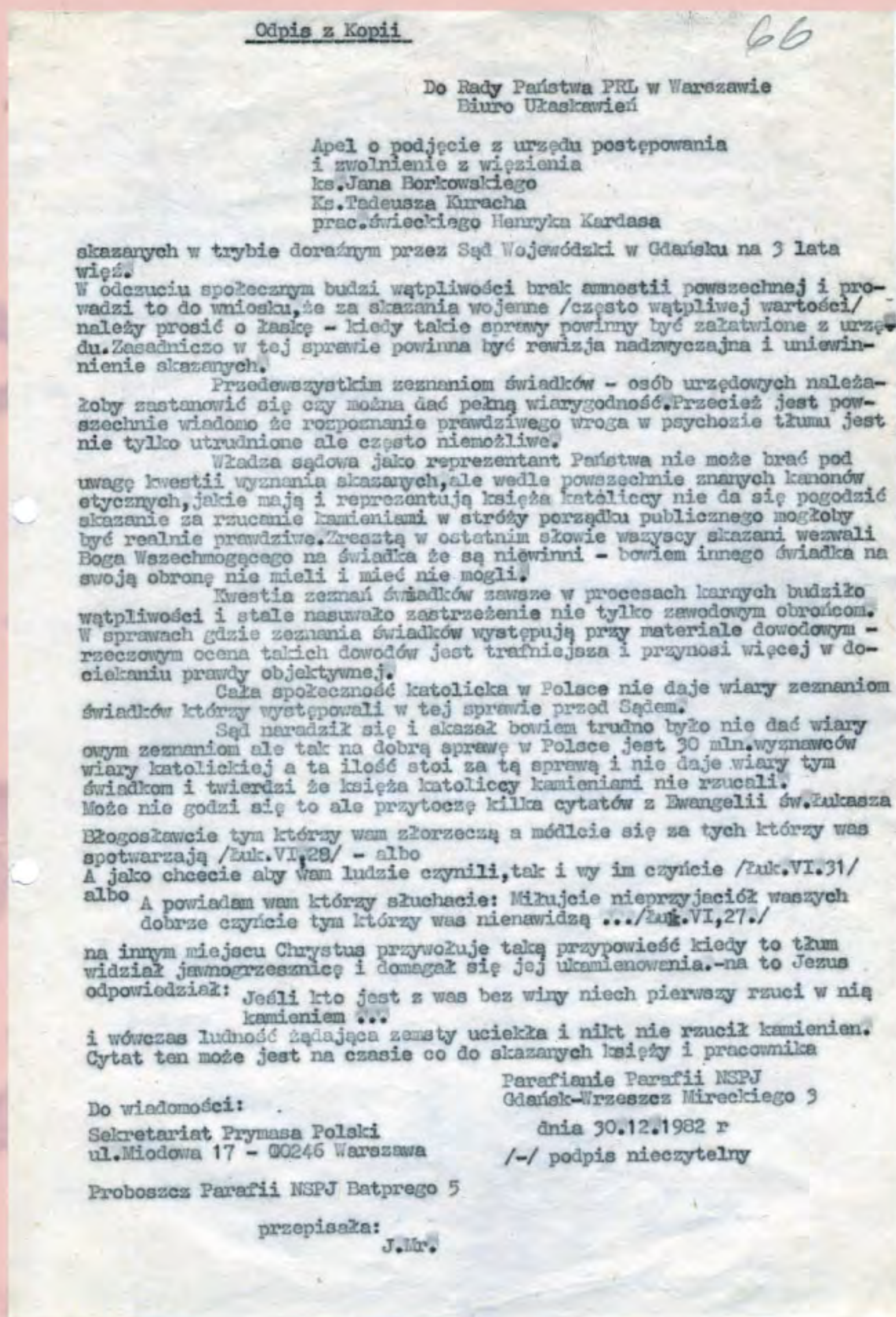
Pierwsza Msza św. odprawiona przez ks. Hilarego Jastaka w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni w czasie Strajków Sierpniowych, 17.08.1980 r.

Dyplom uznania dla ks. Jastaka za zaangażowanie w Społecznym Komitecie Budowy Pomników Ofiar Grudnia 1970.

Odpis podziękowania Komitetu Strajkowego dla ks. H. Jastaka za odprawienie Mszy św. w stoczni, 1980 r.

Odpis odpowiedzi na pismo ks. H. Jastaka, którym apeluje on o uwolnienie dwóch księży i pracownika świeckiego parafii p.w. NSPJ, 30.12.1982 r.

Przywiezienie krzyża stoczniowego do kościoła p.w. NSPJ, 28.08.1980 r.

Odpis pisma ks. Jastaka do Rady Państwa z apelem w sprawie skazanych dwóch księży i pracownika świeckiego parafii p.w. NSPJ, 30.12.1982 r.

Król Kaszubów

Plakieta подарowana ks. H. Jastakowi z okazji 60-lecia chóru „Dzwon Kaszubski”, 1991 r.

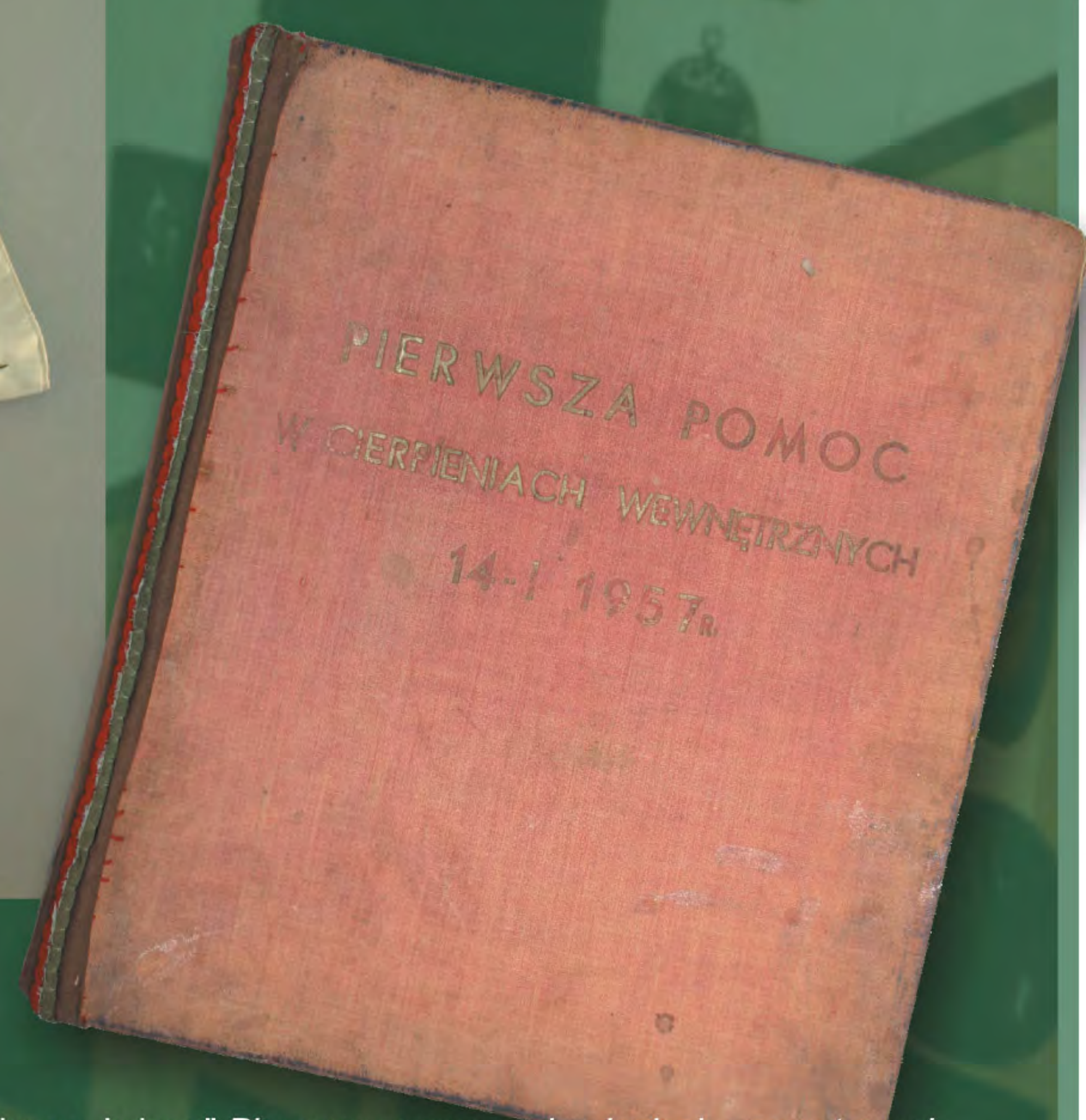
Ks. H. Jastak w koronie króla Kaszubów

Ksiądz Hilary Jastak w swoim mieszkaniu, lata 70. i 90. XX w.

Stuła z wzorem kaszubskim, należała do ks. Hilarego Jastaka

Słynna „księga” *Pierwsza pomoc w cierpieniach wewnętrznych*, z której ks. Hilary Jastak częstował swych gości słodyczami

Wystrój mieszkania ks. Hilarego Jastaka na plebanii kościoła pw. NSPJ w Gdyni, lata 90. XX w.

Chusta подарowana ks. H. Jastakowi z okazji Złotego Jubileuszu Kapłaństwa, 1991 r.

wśród PRZYJACIÓŁ

lata 80. i 90. XX w.

Poświęcenie „Domku Abrahama” przy ul. Starowiejskiej 30 przez ks. Jastaka.
Od lewej: Maria Rudzka, Ryszard Łukasik, członek Rady Miasta Wojciech Szczurek,
prezes Oddziału Gdynińskiego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Paweł Śleziński,
wiceprezes Oddziału Gdynińskiego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego
Aleksander Trzebiatowski, prezydent Miasta Gdyni Franciszka Cegielska, 11 listopada 1992 r.

Odsłonięcie tablicy poświęconej Gdynińskim Ofiarom Piaśnicy,
za ks. Jastakiem prezydent Gdyni
Wojciech Szczurek, 11 listopada 1999 r.

Spotkanie z siostrą Eugeniusza Kwiatkowskiego, Zofią Dobrowolską, 1991 r.

Wśród przyjaciół, lata 80. i 90. XX w.

Ks. prałat Hilary Jastak podczas uroczystości związanych z rocznicą
zaślubin Polski z morzem w Pucku, 10 lutego 1999 r.

Materiały ze zbiorów: Muzeum Miasta Gdyni, Archiwum KK NSZZ „Solidarność” Znaní autorzy fotografii: Janusz Ukłejewski i Mirosław Makowski

Spotkanie opłatkowe z członkami „Solidarności”, 17 grudnia 1994 r.

HONORY

w latach 90.

Talerz wyprodukowany z okazji 50-lecia kapłaństwa ks. Jastaka, 1991 r.

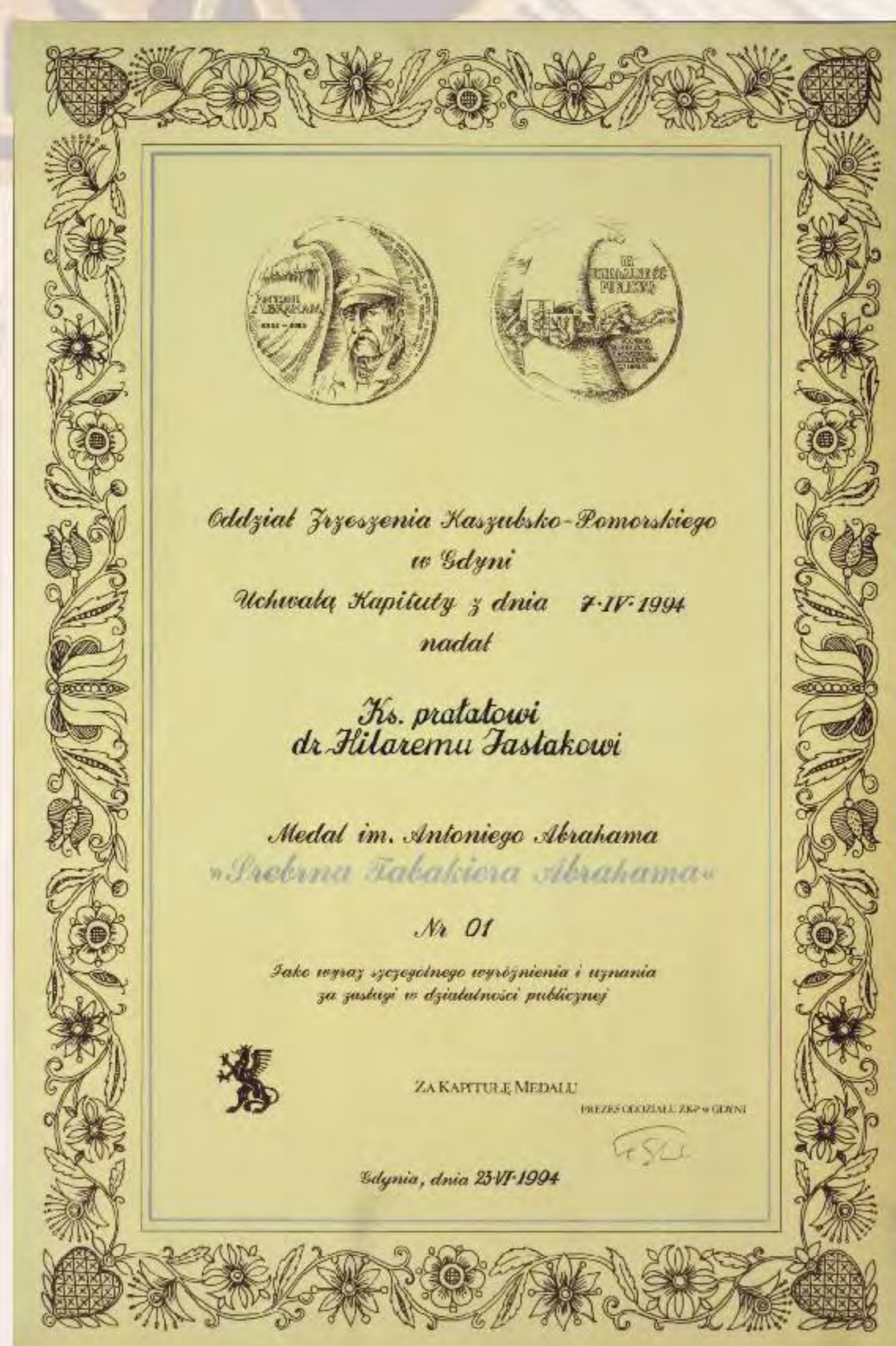
Ks. prałat Hilary Jastak poświęcił się nie tylko pracy duszpasterskiej, ale i kulturalnej, oświatowej, charytatywnej oraz politycznej. Wyróżniony został wieloma stopniami, odznaczeniami i tytułami, m.in. Prałata Honorowego Jego Świątobliwości, Kanonika Honorowego Kapituły Archikatedralnej Gdańskiej, członka założyciela Towarzystwa Przyjaciół KUL, Honorowego Obywatela Miasta Gdyni, Honorowego Obywatela Miasta Kościerzyny, doktora teologii moralnej, kapelana honorowego „Solidarności” Stoczni Gdynia S.A., kapelana Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, honorowego członka Społecznego Komitetu Budowy Pomników Ofiar Grudnia 1970 w Gdyni, protektora Fundacji Pomocy Stypendialnej, protektora Fundacji Reaktywowania Liceum Urszulanek, Budowniczego Kościoła NSPJ w Gdyni, komandora Marynarki Wojennej, majora Wojska Polskiego, Kawalera Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Laureata Srebrnej Tabakierzy Abrahama, oraz 23 medalami od instytucji państwowych, regionalnych i samorządowych. Ks. Jastak zmarł nagle 17 stycznia 2000 r. w wieku 86 lat, w pięćdziesiątym dziewiątym roku kapłaństwa. Został pochowany pod arkadami swego kościoła.

Stuła ks. Jastaka z herbem Gdyni i godłem państwowym, lata 80./90. XX w.

Legitymacja i dyplom Honorowego Obywatela Kościerzyny, 1999 r.

Dyplom nadania ks. Jastakowi medalu „Srebrna Tabakiera Abrahama”, 1994 r.

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski nadany ks. Jastakowi w 1995 r.

Prezent Klubu Radnych „Samorządność” w Kościerzynie, 1999 r.

Ks. Jastak w mundurze komandora podporucznika MW, lata 90. XX w.

Nagroda im. ks. dr. Bolesława Domańskiego Stowarzyszenia Civitas Christiana przyznana ks. Jastakowi w 1996 r.

Ks. Jastak w mundurze majora WP, lata 90. XX w.